

**digitale
Pioniers**

**Stimuleringsregeling
voor maatschappelijke
internetinitiatieven**

**Open, snel
innovatief
& flexibel**

Wat is Digitale Pioniers

Open, snel, innovatief & flexibel

De Stimuleringsregeling Digitale Pioniers is een unieke regeling voor innovatieve maatschappelijke internetinitiatieven. De regeling wordt sinds 2002 met steun van het Ministerie van OCW uitgevoerd door Kennisland. In vijftien rondes zijn inmiddels meer dan 150 projecten ondersteund. Digitale Pioniers biedt ruimte voor innovatieve nieuwe media projecten die vaak niet bij reguliere fondsen terecht kunnen en zonder ontwikkelgeld niet gerealiseerd kunnen worden.

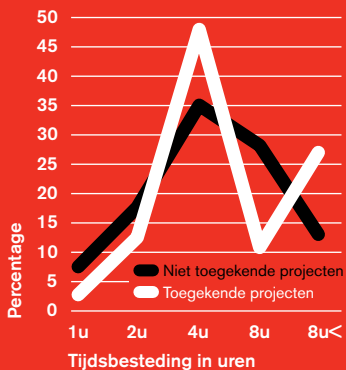
“Bij andere subsidies moet je een half jaar wachten voordat het geld komt, bij Digitale Pioniers kan je gelijk beginnen.”

Projectleider

De aanpak van Digitale Pioniers – het zowel financieel als inhoudelijk ondersteunen van de makers, snelle procedures en een strenge selectie op kwaliteit – zorgt ervoor dat voorlopers van digitale en maatschappelijke trends ons weten te vinden. Dit blijkt onder meer uit cijfers van Elsevier Subsidietotaal, www.subsidietotaal.nl/page/regelingen_home/page.html waarin de Digitale Pioniersregeling regelmatig tot de top tien van meest populaire subsidieregelingen (categorie non-profit) behoort. Met relatief kleine bijdragen van maximaal € 32.000 weet Digitale Pioniers een breed publiek te bereiken. Gezamenlijk hadden Digitale Pioniers projecten in 2007 twee miljoen bezoeken per maand.

Sinds 2006 bestaat ook de Digitale Pioniers Academie. Binnen deze academie ondersteunen we een selectie van maatschappelijke internetprojecten bij het uitdenken van diensten, zodat zij minder afhankelijk zijn van overheids gelden en andere subsidies. In zes maanden werken zij aan een projectplan, waarin zij de toekomststrategie voor hun project vastleggen. Verschillende initiatieven hebben zo een duurzame basis gekregen.

Tijdsbesteding invullen aanvraagformulier

Maatschappelijke impact

Digitale Pioniers versterkt de maatschappelijke functie van nieuwe media. Dat gebeurt op de volgende manieren:

Pluriform debat

Het internet biedt mensen de mogelijkheid om naast consument ook producent van media te worden. Via allerlei sociale internettoepassingen zoals fora, blogs, wiki's en widgets dragen projecten van Digitale Pioniers bij aan een pluriform mediaveld. Ze vergroten de toegang tot openbare informatie en participatie in het publieke debat | www.greatfirewallchina.org | www.coolmediahottalk.net |.

Samen kennis delen

Digitale Pioniers projecten geven burgers een platform om kennis, ervaringen en culturele interesses te delen over maatschappelijke onderwerpen als integratie, ouderschap en politiek | www.maroc.nl | www.ouders.nl | www.150volksvertegenwoordigers.nl |.

Sociale cohesie

Digitale Pioniers projecten bouwen online netwerken waarbinnen maatschappelijke idealen worden gedeeld | www.dewereldredden.nl |, burgers elkaar stimuleren tot maatschappelijke betrokkenheid | www.kairotools.nl | en maatschappelijke cohesie gecreëerd wordt binnen moeilijk te bereiken groepen, zoals bijvoorbeeld verstandelijk beperkten of doven en slechthorenden | www.werktook.nl | www.annies.nl |.

Open source software

Projecten die ondersteund worden door Digitale Pioniers gebruiken, waar mogelijk, open source software om maatschappelijke doelen te bereiken zoals inburgering (Alane Newsreader,

“Al sinds het begin werd duidelijk dat de regeling bepaalde behoeften vervulde. We waren vervuld door het aantal aanmeldingen, evenals de diversiteit en de kwaliteit van de projectplannen”

*Judith van Kranendonk,
directeur generaal
Cultuur en Media,
Ministerie van OCV*

het Inburgeringsloket) of het openen van content voor iedereen | www.openstreetmap.nl |. Zo kunnen andere organisaties ook weer profiteren van, binnen Digitale Pioniers ontwikkelde, software.

Maatschappelijke inclusie

Digitale Pioniers projecten stellen gemarginaliseerde groepen in staat om door het gebruik van nieuwe media betere toegang te krijgen tot de maatschappij. Zo geeft | www.sprekendboek.nl | online meervoudig gehandicapte kinderen de kans zelf boeken te lezen en verbindt | www.hierstaik.nl | minderjarige asielzoekers aan elkaar.

“KL geeft niet alleen geld, de mensen daar denken ook inhoudelijk met je mee.”

Projectleider

Voor wie is Digitale Pioniers bedoeld?

Digitale Pioniers gelooft in de kracht van innovatie van onderop. Kleine organisaties, groepen of individuele mensen hebben vaak goede en innovatieve ideeën, maar weinig middelen om deze uit te voeren. Digitale Pioniers helpt hen deze ideeën te realiseren. De regeling is bedoeld voor kleinschalige Nederlandse organisaties en groepen zonder winst oogmerk. Een van de vereisten van de regeling is dat projecten draaiende worden gehouden door vrijwillige inzet. Uit de praktijk blijkt dat er drie typen aanvragers zijn:

Informele groepen en gemeenschappen

In de meeste gevallen hebben projecten al een (virtuele) gemeenschap en bestaan ze al een aantal jaren als virtuele organisatie. In dit geval is Digitale Pioniers een eerste stap in de professionalisering van hun organisatie | www.miniconomy.nl |.

Non-profit organisaties

De tweede groep van projecten komt voort uit bestaande kleine tot middelgrote non-profit organisaties. Deze groep loopt tijdens

“Echt fantastisch hoe ze dat met zo'n klein team hebben kunnen doen.”

*Ingrid van Tol,
Stimuleringsfonds
Nederlandse Culturele
Omroepproducties*

het eigen werk tegen aspecten van de samenleving aan die verbeterd kunnen worden.

Hiervoor kan vaak binnen de reguliere budgetten geen

financiering gevonden worden. Soms zijn het tijdelijke projecten, die niet passen bij de reguliere activiteiten van de organisatie

| www.kindertelefoon.nl/chat |.

Individueen

Een derde groep aanvragers heeft op het moment van aanvragen nog geen organisatie of gemeenschap achter zich, maar wel een projectidee en de ambitie om veel tijd te investeren in het realiseren daarvan. Voor deze groep van aanvragers is Digitale Pioniers een van de weinige plekken waar zij met hun ideeën terecht kunnen | www.geluids.net |.

“De overheid moet meer aandacht en ruimte geven aan gebruikers in het innovatiebeleid. Digitale Pioniers biedt daarvoor een concrete uitwerking.”

Beleid voor Open Innovatie, AWT

Digitale Pioniers Academie

Uit de resultaten van projecten die door Digitale Pioniers ondersteund waren, bleek dat veel projecten na een succesvolle start behoefte hadden aan begeleiding bij het professionaliseren en opschalen van hun project. Om die reden werd de Digitale Pioniers Academie in het leven geroepen.

Doel van de Digitale Pioniers Academie is initiatiefnemers van maatschappelijke internetprojecten te helpen bij het ontwikkelen van hun projecten en dat zij daarbij minder afhankelijk worden van overheids gelden en andere subsidies.

Binnen de Digitale Pioniers Academie is plaats voor ongeveer vijftien projecten. Projecten moeten niet alleen voldoen aan de Digitale Pioniers voorwaarden, maar ook over het vermogen beschikken om een succesvol project op te schalen en te ondersteunen met een duurzaam financieel model. De Academie vindt eens per jaar plaats.

Het programma van de Digitale Pioniers Academie bestaat uit seminars, persoonlijke coaching en het schrijven van een projectplan. Binnen de academie komen niet alleen onderwerpen als online verdienmodellen, doelgroeponderzoek en online marketing aan de orde, maar ook persoonlijke ontwikkelingsgebieden als presentatie en het formuleren van persoonlijke doelstellingen. Het programma wordt afgesloten met een pitch waar de drie beste projecten een geldprijs ter waarde van 25.000, 15.000 en 10.000 euro aan diensten kunnen ontvangen. Architectuurwebsite Mimoo werd in 2007 als eerste verkozen tot het beste project van de Digitale Pioniers Academie.

De Digitale Pioniers Academie heeft voor de deelnemende projecten een grote impact. Deelnemers hebben na deelname een verdienmodel ontwikkeld waarop ze hun onderneming kunnen bouwen, een basis van commerciële kennis en een enorme dosis zelfvertrouwen om deze tot uitvoering te brengen. Op deze manier stimuleert de Digitale Pioniers Academie sociaal ondernemerschap.

“De regelingen voor Digitale Broedplaatsen en Digitale Pioniers zijn succesvol gebleken. Deze combineerden diversiteit, kleinschaligheid en geringe bureaucratie met inhoudelijke begeleiding, onderlinge kennisoverdracht en heldere doelstellingen.”

*Mediawijsheid,
Raad voor Cultuur*

Voorbeelden

Open Street Map

2007 | www.openstreetmap.nl |

Het initiatief OpenStreetMap verzamelt geografische data en maakt deze beschikbaar onder een Creative Commons licentie. Hiermee moedigt OSM aan tot het gebruik van landkaarten op nieuwe en interessante manieren die anders niet mogelijk waren. Met een kleine ondersteuning van Digitale Pioniers heeft OSM in drie maanden tijd het hele Nederlandse wegennet in kaart kunnen brengen. Tijdens de zogenaamde 'mapping party's' gaan mappers met PDA's de straat op om zoveel mogelijk geodata te verzamelen.

Surprising Europe

2007 | www.surprisingeurope.com |

Afrikaanse arbeidsmigranten komen vaak met hoge verwachtingen naar Europa. Maar de werkelijkheid blijkt vaak anders dan gedroomd: werk is moeilijk te vinden en terugkeer betekent onacceptabel gezichtsverlies. Surprising Europe wil met haar website Afrikaanse arbeidsmigranten een realistisch beeld geven van hun kansen in Europa en is een platform voor maatschappelijk en politiek debat omtrent migratieproblematiek.

Not Another Rainbow

2008

Not Another Rainbow wil musea voor een breder publiek toegankelijk maken. Een mobiele (iPhone) applicatie geeft je informatie over kunstvoorwerpen, terwijl je er langs loopt. Je gebruikt de mobiele applicatie of website vervolgens om de kunstwerken in musea of galerieën te voorzien van tags of commentaar. Eenmaal thuis kan je je eigen culturele historie bekijken en eventueel discussie voortzetten met andere bezoekers. Dit is een van de nieuwste veelbelovende Digitale Pioniers projecten uit de vijftiende ronde.

Voorbeelden

Alane Nieuwsreader

2008

De Alane Nieuwsreader is ontwikkeld om inburgeraars te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Met de bijdrage van Digitale Pioniers heeft de stichting Educatie Technologie een software tool ontwikkeld, waarmee automatisch lesmateriaal op basis van het taalniveau van de individuele inburgeraar gegenereerd wordt. Dit gebeurt op basis van actuele krantenartikelen. De Alane Nieuwsreader is op dit moment beschikbaar op speciaal voor inburgeraars ingerichte taal pc's in de Openbare Bibliotheek Amsterdam.

Enkele basisstatistieken

	Project ronde	Aantal aanvragen	Aantal ondersteund	% ondersteunde projecten	Gemiddelde per project	Totale budget
2002	1	101	22	21,78 %	€ 16.409	€ 361.000
2003	2	76	13	17,11 %	€ 15.846	€ 206.000
2003	3	108	10	9,26 %	€ 17.500	€ 175.000
2004	4	74	13	17,57 %	€ 16.615	€ 216.000
2004	5	56	9	16,07 %	€ 16.556	€ 149.000
2004	6	68	10	14,71 %	€ 12.200	€ 122.000
2004	7	76	11	14,47 %	€ 13.000	€ 143.000
2005	8	115	12	10,43 %	€ 12.167	€ 146.000
2006	9	77	10	12,99 %	€ 11.300	€ 113.000
2006	10	43	7	16,28 %	€ 15.571	€ 109.000
2006	11	40	6	15,00 %	€ 21.167	€ 127.000
2007	12	37	7	18,92 %	€ 15.714	€ 110.000
2007	13	67	6	8,96 %	€ 20.500	€ 123.000
2007	14	99	7	7,07 %	€ 15.514	€ 107.900
2008	15	68	6	8,82 %	€ 21.316	€ 127.900
Totaal		1105	149	13,48 %	€ 15.677	€ 2.335.800

Petities.nl

2005 | www.petities.nl |

Stichting Petities Online wil het voor burgers eenvoudig maken een maatschappelijk probleem hoger op de politieke agenda te krijgen. Elke burger moet een petitie kunnen opstarten om een probleem onder de aandacht van het grote publiek te brengen. Petities.nl biedt de burger deze mogelijkheid om betrouwbaar en eenvoudig je eigen petitie op te starten. Inmiddels zijn er al tientallen petities aangemaakt waarvan er een aantal met succes zijn behandeld.

Big Buck Bunny

2007 | www.bigbuckbunny.org |

Blender Foundation maakte met ondersteuning van Digitale Pioniers een korte 3D animatiefilm 'Big Buck Bunny'. Met vrije animatiesoftware werd een resultaat bereikt dat zowel artistiek als technisch de kwaliteit van de grote Amerikaanse studio's kan evenaren. De film zelf, inclusief al het materiaal uit de animatiestudio, is vrij beschikbaar voor iedereen om van te genieten, van te leren of her te gebruiken via een Creative Commons licentie. Blender Foundation is bezig met een vervolgproject: de open game 'Yo!Frankie' | www.yofrankie.org |.

Oudersonline.nl

2002 | www.ouders.nl |

De redactie van Ouders Online geeft onafhankelijke informatie over opvoeding en ouderschap. Bijvoorbeeld met behulp van de Vraagbaak rubriek. Deze rubriek geniet een enorme populariteit: 300.000 pageviews per maand en vele honderden nieuwe vragen per week. Door de grote hoeveelheid vragen kwam de redactie echter niet meer toe aan het eigenlijke werk. Met de bijdrage van Digitale Pioniers heeft Ouders Online een webapplicatie ontwikkeld, waardoor vragen automatisch worden beantwoord, puttende uit het enorme archief.

Van idee tot project in 10 stappen

stap 1

Digitale Pioniers kent gemiddeld drie rondes per jaar. Meer informatie over openingstijden en het thema van de rondes kun je vinden op |www.digitalepioniers.nl|.

stap 2

Projectvoorstellen kun je via |<http://aanvraag.digitalepioniers.nl>| indienen. Hier vind je ook de Leidraad met de belangrijkste regels voor het indienen van projectvoorstellen.

stap 3

Tot maximaal twee weken voor sluiting van een ronde kun je feedback op je aanvraag krijgen van het Digitale Pioniers team.

stap 4

Direct na sluiting van een ronde worden alle aanvragen door het Digitale Pioniers team op basis van de criteria van de regeling beoordeeld. De vijftien tot twintig beste projecten komen op een shortlist.

stap 5

Als jouw projectvoorstel op de shortlist staat, krijg je het verzoek een korte videoboodschap over je project in te sturen.

stap 6

Projecten op de shortlist worden tien dagen na sluiting van de ronde door een panel van externe experts beoordeeld.

stap 7

Op basis van het advies van de experts en het beschikbare bedrag in de ronde, wordt een lijst projecten geselecteerd voor een intakegesprek.

step 8

Tijdens het intakegesprek maakt het Digitale Pioniers team kennis met de mensen achter het project. En wordt gekeken wat moet gebeuren om het project tot een succes te maken. Een definitief projectplan wordt gezamenlijk afgestemd.

step 9

Op basis van het definitieve projectplan wordt een toekenningsbrief opgesteld.

step 10

De eerste 80 procent van het toegekende bedrag wordt overgemaakt zodra de ondertekende toekenningsbrief retour is. Het project kan van start gaan en heeft negen maanden de tijd voor de uitvoering. Tijdens de uitvoering biedt Digitale Pioniers begeleiding en worden projectleiderbijeenkomsten georganiseerd waar projecten van elkaar kunnen leren.

Colofon

Redactie Corline van Es, Paul Keller,
Joeri van den Steenhoven, Thom Stokkel,
Nikki Timmermans

Fotografie Paul Keller, Geert Wissink (voorpagina)

Ontwerp Parkers, Amsterdam

Druk Gravemakers, Amsterdam

Copyright Kennisland (2008)

Deze publicatie is tot stand gekomen met ondersteuning van het ministerie van OCW en is beschikbaar onder de voorwaarden van de Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 3.0 Nederland Licentie. Voor de volledige licentievoorwaarden zie: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/nl/>. De statistieken op pagina's 2, 5 en 8 zijn overgenomen uit 'Open Doors – Programming Civil Society Media in the Netherlands' (Syb Groeneveld, 2007)

digitale pioniers

Digitale Pioniers is een unieke regeling voor innovatieve maatschappelijke internetinitiatieven. De regeling wordt sinds 2002 met steun van het Ministerie van OCW uitgevoerd door Kennisland en is bedoeld voor kleine maatschappelijke organisaties zonder winst oogmerk. Vaak kunnen zij met hun ideeën niet bij reguliere fondsen terecht.

Digitale Pioniers versterkt de maatschappelijke functie van nieuwe media in Nederland. Groepen, gemeenschappen en individuen participeren in pluriforme debatten, delen samen kennis, werken aan sociale cohesie, ontwikkelen maatschappelijke open source-toepassingen en bevorderen inclusie. In vijftien rondes zijn inmiddels meer dan 150 projecten ondersteund. Met relatief kleine bijdragen van maximaal € 32.000 weet Digitale Pioniers een breed publiek te bereiken. Gezamenlijk hadden Digitale Pioniers projecten eind 2007 zo'n twee miljoen bezoeken per maand.

**“Zorgvuldig,
persoonlijk...
een verademing.”**

*Marleen Stikker,
Waag Society*

De aanpak van Digitale Pioniers laat zich kenmerken door financiële en inhoudelijke ondersteuning, snelle procedures en een strenge selectie op kwaliteit. Voorlopers van digitale en maatschappelijke trends weten ons daardoor goed te vinden. Sinds 2006 is de Digitale Pioniers Academie actief. In deze academie wordt een selectie van maatschappelijke internetprojecten met expertise en een financiële bijdrage ondersteund bij het uitdenken van duurzame diensten, zodat zij onafhankelijk van overheidssteun en andere subsidies gecontinueerd kunnen worden.

Meer informatie over Digitale Pioniers en de Digitale Pioniers Academie is te vinden op | www.digitalepioniers.nl |.